

VIẾT ĐÚNG CHÍNH TẢ

Tập 5

Bảng liệt kê dưới đây ghi một số chữ thường viết sai chính tả chúng tôi đã gặp, có khi viết sai, và tra cứu và học hỏi khi viết các truyện ngắn trong tập truyện này.

<u>Viết đúng</u>	<u>Giải nghĩa & Thí dụ</u>	<u>Thường viết sai</u>
bặm	Mím chặt môi hoặc miệng, cử chỉ hăm he hoặc nén lòng.	(Xem chữ "bặm")
bậm	Tà ra, nở ra: <i>Viết bậm ngòi, rễ bậm đất, bậm rễ</i> (mọc rễ nhiều).	(Xem chữ "bậm")
bập bùng	Tiếng trống đánh nhịp (dịp) để múa và hát những bài hùng: <i>Trống đánh bập bùng</i> .	bập bùng
bập bùng	Phừng phực, cách cháy phực lên hạ xuống của lửa, không hẳn cao ngọn cũng không hẳn tắt: <i>Cháy bập bùng</i> .	bập bùng
bêu diếu	Làm xấu, tỏ việc xấu ra cho người cười chê.	bêu riếu, bêu giếu
bỉu	Tru mỏ, chúm hai môi lại để huýt gió (huýt sáo): <i>Bỉu môi</i> .	
bĩu	Trề môi ra tỏ vẻ khinh khi, chế nhạo: <i>Bĩu môi</i> .	
cắm trại	Đóng trại, dựng lều ở tạm Đi chơi ở đồng bãi, rừng núi, bãi biển: <i>Học sinh đi cắm trại</i> Ở luôn trong trại, trong sở làm một thời gian theo lệnh trên: <i>Lính bị cắm trại</i> .	cắm trại
cặp bến	Đổ lại bến, thả neo cột đò dựa cầu tàu.	cặp bến
câu kết	Kết phe đảng, kéo về bè hoặc nhập	cấu kết

	phe với kẻ khác.	
chệch	Chú (cách phát âm tiếng “thúc” của người Triều châu và Phước kiến) Các chú (khách trú), tiếng chỉ người Hoa: <i>Chú chệch, chệch khách, lai chệch.</i>	chệt
chia sẻ	Cùng chia với nhau để cùng hưởng hoặc cùng chịu: <i>Chia sẻ vui buồn.</i>	
chia xẻ	Chia chác, phân ra nhiều phần và chia nhau: <i>Chia xẻ phần cơm.</i>	
chĩa	Nông cụ có hai hoặc ba răng, cán dài cầm để xới cỏ, xóc rơm: <i>Chĩa hai, chĩa ba, cuốc chĩa</i> Khí giới giống cây chĩa Đâm, chọt với cây chĩa: <i>Chĩa cá, chĩa rắn, chĩa ăn trộm.</i>	(Xem chữ "chĩa")
chĩa	Giống như chìa – Thò ra, ló ra, đưa ra một cách đột ngột: <i>Chĩa súng, chĩa ống kính; Mái nhà chĩa ra hè phố.</i>	(Xem chữ "chĩa")
chùng	Dùn, không thẳng, dài lướt thướt: <i>Trúc se ngọn thỏ, tơ chùng phiếm loan (Kiều)</i> Ngán sợ, không bạo dạn thẳng thắn: <i>Chùng bước, chùng tay</i> Vụng trộm, lén lút: <i>Ăn chùng, nói chùng.</i>	trùng
chuyện	Việc nói ra: <i>Câu chuyện, lảm chuyện, nhiều chuyện, nói chuyện.</i>	(Xem chữ "truyện")
dã lã	Phôi pha, cách nói hay cười để làm giảm sự căng thẳng giữa mình và người: <i>Nói dã lã cho xuôi chuyện.</i>	giã lã, dả lã
dan nắng	Ở ngoài nắng, đi chơi ngoài nắng.	dang nắng, giang nắng

dây	Sợi dài để buộc, để chằng: <i>Sợi dây, xe dây, đánh dây.</i>	(Xem chữ "giây")
dè bĩu	Coi thường, khinh thường. Xem khinh. (Bĩu như trong <i>bĩu môi</i> , một thái độ biểu lộ sự khinh thường.)	dè bĩu
dòng	Luồng nước chảy dưới sông rạch: <i>Giữa dòng, ngược dòng, xuôi dòng</i> Họ, phái, người cùng một gốc truyền nối nhau: <i>Con dòng cháu giống, hai dòng con, dòng Chúa Cứu thế.</i>	(Xem chữ "giòng")
dội	Bật trở lại khi bị chặn: <i>Tiếng trống dội lại; Tức dội, tiếng dội, vang dội</i> Lui lại, không tới được: <i>Dội lại, dội ngựa.</i>	(Xem chữ "giội")
dun rủi	Đưa đẩy, đưa tới: <i>Cuộc đời dun rủi.</i>	run rủi
dư dả	Có tiền dư (đừng làm với dư giả): <i>Kiệm cần dư dả để phòng cưới em</i> (Ca dao).	
dư giả	Cái còn dư để lại.	
đong đưa	Nhí nhảnh, trai lơ, không đứng đắn: <i>Thức lâu mới biết đêm dài, Ở lâu mới biết con người đong đưa</i> (Ca dao).	đòng đưa
đòng đưa	Đưa qua đưa lại: <i>Ngồi thả chân đòng đưa.</i>	đong đưa
eo sách	(Do "yêu sách") Đòi hỏi một cách bắt buộc, làm ngặt cho kỳ được: <i>Chỗ anh em mà eo sách làm chi.</i>	éo sách, eo xách
gác-dang	Người canh gác, người giữ nhà hay nha, sở, hăng buôn: <i>Chà gác-dang,</i>	gác-dan

	<i>gác-dang khám lớn</i> (tiếng Pháp <i>gardien</i>).	
giấy giụa, giấy giụa	Giấy lâu, nhiều: <i>Giấy giụa làm nát hết đám cỏ.</i>	dãy dựa, dãy dựa
giẫm	Đạp lên mà đi: <i>Giẫm trên cỏ, giẫm trên ngựa (ván nằm)</i> (Bóng) Đi qua đi lại nhiều bận, đi cùng khắp: <i>Giẫm hết Sài gòn mà tìm không ra.</i>	(Xem chữ "giẫm")
giẫm	Giày xéo lên trên: <i>Giẫm nát vườn hoa</i> (Bóng) Xâm phạm vào quyền lợi của người khác: <i>Giẫm đạp lên quyền tự do báo chí.</i>	(Xem chữ "giẫm")
giây	Khoảng thì giờ thật ngắn, bằng 1/60 của phút: <i>Giây lát, giây lâu, giây phút.</i>	(Xem chữ "dây")
giòng	Kéo theo sau (cũng gọi là "giông"): <i>Giòng trâu, tàu giòng</i> (kéo xà-lan trong sông) Đường nước trở ở bờ đê: <i>Tát giòng, khai giòng.</i>	(Xem chữ "dòng")
giội	Tạt, đổ mạnh xuống: <i>Giội nước, đổ giội</i> Châm thêm: <i>Giội đồ ăn.</i>	(Xem chữ "dội")
giục, giục giã	Thúc, hối, xúi biểu cho mau lẹ.	dục, dục dã
giùi mài, giùi mài	Ôn nhuần, cố gắng học: <i>Giùi mài kinh sử.</i>	dùi mài
hành sử	Sai kiến, dùng quyền làm việc.	hành xử
hậu hỉ	Một cách trọng hậu; đầy đặn, tử tế, sang trọng.	hậu hĩ
Hiệp chúng quốc Hoa kỳ	Chúng xuất phát từ chữ Hán 眾 chỉ nhiều người, đông, hay tất cả: <i>Công chúng, đại chúng, quần chúng.</i> Do đó, Hợp chúng quốc chỉ	Hiệp chúng quốc Hoa kỳ

	một quốc gia gồm nhiều nước khác nhau.	
hiêu hiêu	Hớn hở, dáng phách lối: <i>Hiêu hiêu tự đắc.</i>	hiu hiu
hiu hiu	Rao rao, nhè nhẹ: <i>Gió thổi hiu hiu.</i>	
hoành hành	Làm ngang, khuấy phá, hiếp đáp, cướp giết: <i>Hoành hành thiên hạ.</i>	hoành hoành, hành hoành
hớt hơ hớt hải	Dớn dác sợ hãi: <i>Chạy hớt hơ hớt hải.</i>	hớt ha hớt hải
huych toẹt	(Nói) toẹt ra mà không giữ ý tứ gì cả, nói trắng ra.	huyt toẹt
kéch xù	Đồ sộ, khổng lồ: <i>Gia tài kéch xù.</i>	kéch sù
khúc mắt	Nhặt mắt và cong queo: <i>Đoạn tre khúc mắt, lóng mía khúc mắt</i> (Bóng) Khó khăn, có nhiều chỗ vướng mắc, gay góc cay đắng: <i>Công việc khúc mắt, nỗi khúc mắt vấn vương trong lòng, lời nói khúc mắt.</i>	khúc mắc
làm tòn	Làm như văn võ kiêm toàn (nói tắt và trại), lên mặt người giỏi mà phách lối với người khác.	làm tàng
lắt léo	Quanh co, đổi thay ý kiến phiền phức, tráo trở: <i>Lưỡi không xương nhiều đường lắt léo.</i>	lắt léo
léo hánh	Bén mảng đến gần: <i>Không thấy ai léo hánh tới.</i>	léo lánh
lễ lạt	Việc thuộc về lễ giáo.	lễ lạc
mải	Mảng, cứ, một mực say mê, không thay đổi (chỉ đứng trước động từ): <i>Mải chơi, mải học.</i>	(Xem chữ “mãi”)

mãi	Luôn, không dứt, không thôi (chỉ đứng sau động từ): <i>Ăn mãi, nói mãi, mãi mãi.</i>	(Xem chữ “mãi”)
mắt rẻ, mắt mỏ	mắt - Đắt, cao giá hơn giá thường: <i>Ăn mắt, bán mắt, giá mắt, mua mắt; Tiền lời rất mắt.</i>	mắc rẻ, mắc mỏ
miếng chi	(Cười) ngậm miệng, môi chỉ nhếch lên một tí, không ra tiếng.	mím chi (viết sai có lẽ do “cười mím”)
ngả	Nẻo, hướng, phía, lối đi: <i>Ngả đường; Đi về ngả nào?</i> (Rộng) Hạ xuống, lấy xuống: <i>Ngả cổ xuống ăn, ngả mũ chào, ngả mình, ngả ngửa.</i>	(Xem chữ "ngã")
ngã	Ngõ, nơi có đường rẽ: <i>Ngã tư, ngã sáu, ngã rẽ</i> Té, đổ lăn xuống: <i>Tưởng là chị ngã em nâng, Hay đâu chị ngã em mừng em reo; ngã bệnh, ngã bổ chửng.</i>	(Xem chữ "ngả")
nghêu	Loại sò nhỏ sống ở biển: <i>Con nghêu, con sò.</i>	nghiêu
ngỏ	Để hoát, không đóng: <i>Bỏ ngỏ, để ngỏ, ngỏ ý, ngỏ lòng, ngỏ lời</i> Công khai, không niêm lại: <i>Bức thư ngỏ.</i>	(Xem chữ "ngõ")
ngõ	Cổng ngoài, cửa rào, cách sân trước nhà: <i>Cửa ngõ; Cửa phù vân để ngoài ngõ</i> Giống như Ngã : <i>ngõ ba, ngõ tư, ngõ hậu, ngõ hẻm.</i>	(Xem chữ "ngỏ" và “ngã”)
phí phạm	Xài quá mức, tổn hao vô ích: <i>Không nên phí phạm ngày giờ.</i>	phí phạm
phiêu bạt, phiêu bạt	(Cả hai cách viết đều đúng) Trôi giạt, không nơi nương tựa.	

phong phanh	Không kín đáo, có gió thổi qua: <i>Cửa ngõ phong phanh</i> Nói áo quần mặc hở và mỏng: <i>Quần áo phong phanh.</i>	
phong thanh	Tiếng đồn, lời đồn đãi.	phong phanh
ran	Rân, vang âm lên và kéo dài: <i>Dạ ran, la ran, nổ ran, sấm ran.</i>	rang
rán sức	rán - Cố gắng, tận lực, đem hết tài sức ra làm: <i>Rán học, rán ăn cầm hơi; Rán làm cho có tiền.</i>	ráng sức
rặt	Thuần giống, không lai, không pha trộn: <i>Giống rặt, lúa rặt, máu rặt</i> Đều là, toàn là, tất cả đều thế: <i>Thấy rặt màu đen, nói rặt tiếng mẹ đẻ.</i>	rặc
rủ rê, quyến rủ	rủ - Khuyên, gọi theo mình: <i>rủ nhau, rủ ren, rủ rê, rủ đi chơi</i> quyến rủ - Cám dỗ: <i>Sắc đẹp quyến rủ.</i>	rũ rê, quyến rũ
rủ	Xủ, buông xuống, thả lòng thòng: <i>màn treo trướng rủ</i> Đoái tới, ngó tới: <i>Rủ lòng thương.</i>	(Xem chữ "rũ")
rũ	Xụ, gục xuống: <i>cú rũ, cưỡi rũ, chết rũ, ủ rũ, treo cờ rũ, rũ liệt, rũ rượi.</i>	(Xem chữ "rủ")
rưởi	Đặt sau đơn vị hàng trăm trở lên: <i>Một trăm rưởi, một ngàn rưởi, một triệu rưởi.</i>	(Xem chữ "rưởi")
rưởi	Đặt sau một đơn vị dưới hàng trăm hay một đơn vị có kể tên: <i>Một tá rưởi, mười đồng rưởi, cân rưởi, ngày rưởi</i> Nhiều hoặc to hơn đến phân nửa tức 150%: <i>Lớn gấp rưởi.</i>	(Xem chữ "rưởi")

rước, rượt	(Cả hai cách viết đều đúng) Đuổi theo, chạy theo sau và cố theo kịp: <i>Rước gà, rước giặc; hay rượt gà, rượt giặc.</i>	
sinh sôi nảy nở	Sanh sản nhiều lớp và các lớp sau thay nhau mà sinh sản thêm nữa: <i>Người Tàu đến đâu là sinh sôi nảy nở ở đó thật đông.</i>	sinh sôi nảy nở
sử dụng	Dùng: <i>Sử dụng quyền hành.</i>	xử dụng
suôn sẻ	Trôi chảy, không vấp vấp, không gặp khó khăn.	suông sẻ
tàn cây	tàn - Vật che nắng theo nghi lễ các đám rước, đám ma, hội hè Các lá và cành cây xòe ra như cái tàn: <i>Cây lớn tàn.</i>	tàng cây
tran	Bệ cao có mào đẹp đóng trong nhà để thờ Phật hoặc thần thánh: <i>Đóng tran, lập tran.</i>	trang
trăn trở	Lăn qua lăn lại luôn, không yên giấc, không ngủ được.	
trăng trối, trối trăng	Dặn dò trước khi chết.	trăn trối, trối trăn
trùng	Giống nhau, một thể: <i>Trùng tên, trùng họ</i> Chồng chất lên nhiều lớp: <i>Chín trùng, muôn trùng</i> Sự nối tiếp nhau mà chết khi còn trong tang giữa nhiều người một họ hay một gia đình: <i>Chết trùng, làm phép trừ trùng.</i>	(Xem chữ "chùng")
truyện	Sự tích đã qua viết lại có lớp lang mạch lạc hoặc tưởng tượng viết ra: <i>Đọc truyện, truyện ký, truyện ngắn, truyện Tàu.</i>	(Xem chữ "chuyện")

ủi	Là, đè cho phẳng áo quần: <i>Ủi áo quần, bàn ủi.</i>	(Xem chữ "ũi")
ũi	Dùng mỏ xốc đất lên: <i>Heoũi, xeũi đất</i> Đụng và đẩy bừa tới: <i>Bị xeũi.</i>	(Xem chữ "ủi")
xán lạn	Chói lói, rực rỡ: <i>Tương lai xán lạn.</i>	sáng lạn, sáng lạn
xăm mình	Vẽ hình hay chữ trên ngực, lưng, v.v., lấy kim châm theo hình ấy rồi thấm chàm hay mực vào cho nổi hình: <i>Tục xăm mình.</i>	xâm mình
xâm	Đâm mạnh với cây nhọn.	
xoan, trái xoan	xoan – Loại cây to, mùa lạnh rụng hết lá, gỗ thường được cất nhà, trái tròn dài: <i>Mặt trái xoan.</i>	soan, trái soan
xuýt, xuýt nữa	Tí nữa, chút nữa, thiếu chút nữa: <i>Xuýt nữa ăn đòn.</i>	suýt, suýt nữa
xuýt xoát	Xấp xỉ, tròn trèm, xê xích, hơn kém không bao nhiêu: <i>Xuýt xoát bằng nhau.</i>	suýt soát